

**PROGRAM ORIENTUES PËR PROVIMIN
E MATURËS SHETËRORE PROFESIONALE 2015**

TEORIA PROFESIONALE E INTEGRUAR:

**DREJTIMI MËSIMOR “INSTALUES I SISTEMEVE
TERMOHIDRAULIKE (PILOT-A1bVET)”**

Janar, 2015

1. Udhëzime të përgjithshme

Ky program orientues ndihmon në përgatitjen e nxënësve të drejtimit “Instalues i Sistemeve Termohidraulike (pilot-AlbVET)”, me strukturë 2+1+1, për provimin me zgjedhje të detyruar “Teori profesionale e integruar” të Maturës Shtetërore Profesionale 2015. Ai synon orientimin e përgatitjes së nxënësve nëpërmjet përqendrimit në njohuritë dhe aftësitë më të rëndësishme të lëndëve teorike profesionale. Njëherazi, ndihmon edhe në verifikimin paraprak të përgatitjes përfundimtare të nxënësve sepse mundëson zhvillimin e testeve përmbledhëse. Programi orientues për provimin e “Teorisë profesionale të integruar” bazohet në:

- programet orientuese për Provimet Përfundimtare në drejtimin “Instalues i Sistemeve Termohidraulike (pilot-AlbVET)”, Niveli I dhe Niveli II;
- programet e lëndëve teorike profesionale të drejtimit “Instalues i Sistemeve Termohidraulike (pilot-AlbVET)”, Niveli III (klasa e 13-të);
- Udhëzimin e përbashkët të MAS dhe MMSR nr. 2, datë 06.02.2015 “Për zhvillimin e provimeve të Maturës Shtetërore Profesionale 2015 në Republikën e Shqipërisë”.
- Rregulloren e Maturës Shtetërore 2015 në Republikën e Shqipërisë, miratuar me Urdhërin e Ministrit nr.61, datë 10.02.2015.”.

Në të përfshihen njohuritë dhe aftësitë më të rëndësishme të këtyre programeve dhe që janë në themel të formimit teorik profesional të nxënësit.

2. Udhëzime për zbatimin e programit

Në kuadër të reformave arsimore të arsimit profesional të marra nga MASH dhe përshtatja e programeve mësimore sipas kërkesave të zhvillimit bashkëkohor, në funksion të tregut të punës, në profilin “Instalues i sistemeve termohidraulike” procesi mësimor është ndërtuar kryesisht mbi bazën e projekteve të të nxënësve. Në nivelin e parë zhvillohen 6 (gjashtë) projekte të nxënësve PN-1.1, PN-1.2, PN-1.3, PN-1.4, PN-1.5, PN-1.6. Në nivelin e dytë zhvillohen 2 (dy) projekte të nxënësve PN-2.1, PN-2.2. Po ashtu, në nivelin e tretë zhvillohen 2 (dy) projekte të nxënësve PN-4.1, PN-4.2. Çdo projekt të nxënësve përmban elemente teorike, me një peshë mesatarisht 40% të orëve mësimore për çdo projekt.

Ky program duhet shqyrtuar me kujdes sepse evidenton dhe përforcon njohuritë teorike, por dhe aftësitë e nxënësve për aplikimin e njohurive në situata të njohura e të reja, analizën dhe vlerësimin e këtyre situatave. Specialistët e përfshirë në hartimin e bankës së pyetjeve dhe tezës së provimit të kësaj lënde, nuk duhet të përfshijnë për vlerësim tema mësimore që nuk janë parashikuar në këtë program. Përgatitja e nxënësve për provim të bëhet në mënyrë të vazhdueshme dhe duke përdorur një larmi metodash dhe mjetesh.

Gjatë punës për përgatitjen e nxënësve për provimin me zgjedhje të detyruar “Teori profesionale të integruar” të Maturës Shtetërore Profesionale, është e rëndësishme që herë pas here mësuesi të zhvillojë teste të nxënësve të tij, me teste që mund t’i hartojë vetë duke u bazuar në modelet e mëparshme të testeve të Maturës Shtetërore për teorinë profesionale.

Testi për drejtimin mësimor “**Instalues i Sistemeve Termohiraulike (pilot-AlbVET)**” do të ndërtohet në mënyrë të tillë ku të jenë të përfshira të tri nivelet e vështirësisë: niveli bazë, niveli mesatar dhe niveli i lartë. Njëkohësisht, edhe shpërndarja e pikëve në test do të jetë në varësi të përqindjeve që zë çdo nivel. Gjatë hartimit të njësive të testit duhet të mbahen parasysh synimet e përgjithshme, në skeletkurrikulat përkatëse, të temave të përzgjedhura në këtë program.

Nxënësit duhet të kenë parasysh se lënda, e cila ka peshën më të madhe në këtë program orientues të Maturës Shtetërore Profesionale, në test do të përfaqësohet nga një numër më i madh pyetjesh.

3. Lëndët dhe temat përkatëse

Në programin orientues të provimit të “**Teorisë profesionale të integruar**” në kuadrin e provimit me zgjedhje të detyruar “Teori profesionale e integruar”, të Maturës Shtetërore Profesionale, për drejtimin mësimor “**Instalues i Sistemeve Termohiraulike (pilot-AlbVET)**”, do të përfshihen programet e lëndëve profesionale të mëposhtëme:

1. Teknologji bazë e termohidraulikës, kl. 10, kl. 11 dhe kl. 12.
2. Teoria hidraulike e projekteve të nxënit, kl. 10, kl. 11 dhe kl. 12.
3. Teoria e qendrave të kompetencave, kl. 13.
4. Bazat e sipërmarrjes, kl. 12 dhe kl. 13.
5. Mjedisi dhe zhvillimi i qendrueshem, kl. 13

Tabela 1: Lëndët dhe peshat përkatëse në programin orientues

Nr	Lënda	Vëllimi i orëve për çdo lëndë	Peshat në %
1	Teknologji bazë e termohidraulikës	55	19
2	Teoria hidraulike e projekteve të nxënit	170	59
3	Teoria e qendrave të kompetencave	30	10
6	Bazat e sipërmarrjes	19	7
7	Mjedisi dhe zhvillimi i qendrueshëm	14	5
	TOTALI	288	100%

Temat sipas lëndëve janë:

- a) **“Teknologji bazë e termohidraulikës”, kl.10, kl.11 dhe kl.12: (55 orë)**
- Klasifikimi i tubave dhe materialet që përdoren për to 10 orë
 - Sistemet e tolerancave 5 orë
 - Prerja e metaleve dhe veglat e punës 10 orë
 - Njohuri bazë të elektroteknikës 10 orë
 - Materialet e ndertimit dhe vetite e tyre (Vetiteë fizike, fiziko-kimike, mekanike, materialet prej shkëmbinjsh natyror, mbushes, lidhes, qeramike, materiale te tjera ne ndertim) 5 orë
 - Llaçi, betoni, betoni i armuar 4 orë
 - Ndertesa,elementet perberese te tyre (gure, tulle, dru) 6 orë
 - Llogaritja e kostos se instalimeve hidraulike 5 orë
- b) **“Teoria hidraulike e projekteve të nxëni”, kl.10, kl.11 dhe kl.12: (170 orë)**
- Pajisjet hidrosanitare 20 orë
 - Armaturat e sistemit të furnizimit me ujë 10 orë
 - Lidhja e tubave 10 orë
 - Shtrimi i tubave 10 orë
 - Vendosja bojlerit 5 orë
 - Lidhja e bojlerit me aparatet hidrosanitare 5 orë
 - Sistemi i kanalizimit, elementet 15 orë
 - Kaldaja dhe llojet e saj 10 orë
 - Sistemet e ngrohjes, elementet përbëres 20 orë
 - Radiatorët dhe llojet e tyre 10 orë
 - Ena e zgjerimi 5 orë
 - Pompa e qarkullimit 5 orë
 - Armaturat e sistemit të ngrohjes 5 orë
 - Sistemet hidraulike, montimi i elementeve (furnizimi me uje te ngrohje, te ftohte, kanalizimi) 20 orë
 - Sistemet e ngrohjes, montimi 10 orë
 - Defektet ne sistemet hidraulike dhe te ngrohjes, eliminimi i tyre 10 orë
- c) **“Teoria e qendrave të kompetencave”, kl.13: (30 orë)**
- Intensiteti i rrezatimit dhe shfrytëzimi i rrezatimit diellor 2 orë
 - Përcaktimi i këndit të azimutit dhe orientimi i sipërfaqeve 2 orë
 - Elementet përbërës të një kolektori të rrafshët dhe procesi fizik

brenda një kolektori	5 orë
• Llojet e absorbuesve	2 orë
• Kolektorët me tuba me vakuum	2 orë
• Montimi i kolektorëve dhe llojet e lidhjeve hidraulike	4 orë
• Presioni dhe humbjet e tij si dhe dimensionimi i rrjetit të tubave të sistemeve hidrosanitare	3 orë
• Sistemet e ajrimit të rrjetit të kanalizimit	4 orë
• Akumulatori i ujit, ndërtimi, funksionimi	4 orë
• Sistemet e furnizimit me ujë me tub riqarkullimi	2 orë
d) “Bazat e sipërmarrjes”, kl. 12 dhe kl.13:	(19 orë)
• Tregu dhe sjellja konsumatore	5 orë
• Legjislacioni i punës	5 orë
• Menaxhimi i informacionit	4 orë
• Menaxhimi i marketingut	5 orë
e) Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm, kl. 13:	(14 orë)
• Burimet kryesore të mjedisit dhe degradimi mjedisor	3 orë
• Ndikimi i veprimtarisë së njeriut në mjedis	3 orë
• Zhvillimet demografike dhe mjedisi	4 orë
• Shoqëria e konsumit dhe mbetjet	4 orë